

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Požega

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ PROVJERI PROVEDBE DANIH PREPORUKA
ZA POSEBNU REVIZIJU EKONOMSKA OPRAVDANOST RAZLIKA U CIJENI VODNIH
USLUGA (JAVNA VODOOPSKRBA I ODVODNJA) NA PODRUČJU
POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

Požega, siječanj 2019.

S A D R Ž A J

stranica

SAŽETAK	2
I. PROVEDBA DANIH PREPORUKA	4
II. UČINCI PROVEDENIH PREPORUKA	7

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Požega

KLASA: 041-01/12-07/49
URBROJ: 613-13-19-24

Požega, 31. siječnja 2019.

**IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ PROVJERI PROVEDBE DANIH PREPORUKA
ZA POSEBNU REVIZIJU EKONOMSKA OPRAVDANOST RAZLIKA U CIJENI VODNIH
USLUGA (JAVNA VODOOPSKRBA I ODVODNJA) NA PODRUČJU
POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE**

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je provjera provedbe danih preporuka za posebnu reviziju ekonomskih opravdanosti razlika u cijeni vodnih usluga (javne vodoopskrbe i odvodnje) na području Požeško-slavonske županije.

Provjera je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci provjere provedeni su od 30. studenoga 2018. do 31. siječnja 2019.

SAŽETAK

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredzu za reviziju, obavljena je posebna revizija ekonomske opravdanosti razlika u cijeni vodnih usluga (javna vodoopskrba i odvodnja) na području Požeško-slavonske županije (dalje u tekstu: Županija) za 2012. Postupci revizije provedeni su od 12. studenoga 2012. do 19. lipnja 2013. Revizijom su bila obuhvaćena trgovačka društva koja pružaju usluge javne vodoopskrbe i odvodnje na području Županije, i to: Tekija d.o.o., Požega i Komunalac d.o.o., Pakrac.

Ciljevi revizije bili su:

- utvrditi pravilnost načina utvrđivanja cijene vodnih usluga (opskrbe pitkom vodom i odvodnje)
- provjeriti usklađenost načina utvrđivanja cijena sa zakonima i drugim propisima
- analiza elemenata (strukture) za izračun cijene vodnih usluga
- ispitati kretanje i utvrditi razloge promjene cijena u posljednje tri godine
- provjeriti i ocijeniti ekonomsku opravdanost razlike u cijeni komunalnih javnih usluga po pojedinim isporučiteljima.

Državni ured za reviziju je ocijenio da cijene vodnih usluga nisu dovoljno ekonomski opravdane. Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na način utvrđivanja osnovne cijene vodnih usluga (fiksni i varijabilni dio), prihode i rashode, te gubitke vode. Dane su preporuke za oticanje nepravilnosti i propusta. Državni ured za reviziju je ocijenio da bi provedba navedenih preporuka pridonijela većoj usklađenosti načina utvrđivanja cijena sa zakonima i drugim propisima, te povećanju ekonomske opravdanosti cijena javne vodoopskrbe i javne odvodnje, odnosno smanjenju razlika u cijeni javne vodoopskrbe i javne odvodnje na području Županije. Također, cilj danih preporuka je bio oticanje slabosti i nepravilnosti u formiranju cijena vodnih usluga (vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda) na način da cijena vodnih usluga omogući povrat troškova uloženih u obavljanje djelatnosti vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, uz uvjet da se cijenom vodnih usluga ne pokrivaju troškovi neekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga.

U društvima su tijekom 2013. i 2014. nastale statusne promjene.

Odlukom Skupštine društva Tekija d.o.o., Požega od 13. prosinca 2013. je odobren plan podjele društva kojim društvo Tekija d.o.o. odvajanjem prenosi dio svoje imovine na novo društvo s ograničenom odgovornošću Komunalac Požega d.o.o. koje je osnovano 14. siječnja 2014., a društvo Tekija koje se dijeli i dalje postoji (odvajanje s osnivanjem). Naziv društva je Tekija d.o.o. za obavljanje vodnih usluga. Predmet poslovanja su djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje. U postupku podjele – odvajanja s osnivanjem društva, smanjen je temeljni kapital društva sa 102.138.800,00 kn za 15.469.000,00 kn i iznosi 86.669.800,00 kn. Temeljni kapital je podijeljen na osam nejednakih udjela.

Osnivači i članovi Društva su Grad Požega sa 72,95 % udjela u temeljnem kapitalu, Grad Kutjevo sa 7,01 %, Grad Pleternica sa 6,43 %, Općina Velika s 4,37 %, Općina Brestovac s 2,58 %, Općina Čaglin s 2,55 %, Općina Kaptol s 2,15 % i Općina Jakšić s 1,96 % udjela u temeljnem kapitalu.

Društvo Komunalac d.o.o., Pakrac je bilo isporučitelj vodnih usluga za područje gradova Lipik i Pakrac do konca ožujka 2014., kada osniva trgovačko društvo Vode Lipik d.o.o., Pakrac za vodoopskrbu i odvodnju, koje postaje novi isporučitelj vodnih usluga. Društvo Vode Lipik d.o.o., Pakrac je osnovano u travnju 2014. s temeljnim kapitalom 20.000,00 kn. U postupku podjele društva Komunalac d.o.o., Pakrac, na temelju zaključenog Ugovora o podjeli i preuzimanju društva kapitala (odvajanje s preuzimanjem) od 1. kolovoza 2014., obavljena je podjela imovine, prava i obveza na proizvodne i gospodarske cjeline za obavljanje djelatnosti javnog isporučitelja vodnih usluga odnosno na društvo Vode Lipik d.o.o., Pakrac i za ostale komunalne djelatnosti na društvo Komunalac d.o.o., Pakrac na temelju Bilance stanja na dan 31. prosinca 2013. Temeljni kapital društva Vode Lipik d.o.o., Pakrac je u postupku podjele s preuzimanjem povećan za 14.658.000,00 kn i iznosi 14.678.000,00 kn, a Grad Lipik i Grad Pakrac su utvrđeni kao osnivači (članovi društva) u jednakim omjerima.

Ciljevi provjere provedbe danih preporuka su ocijeniti jesu li provedene dane preporuke te je li postignut zadovoljavajući napredak.

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza trgovačkim društvima upućeni su upiti i zatraženo je da sami ocijene napredak u provedbi svake pojedine preporuke. Obavljeni su razgovori s odgovornim osobama, a provjera provedbe danih preporuka potvrđena je uvidom u dokumentaciju. Svrha provjere je utvrditi koje su aktivnosti poduzete kako bi preporuke bile provedene.

Prvom provjerom provedbe danih preporuka, koja je obavljena od 29. siječnja do 21. svibnja 2015., Državni ured za reviziju je ocijenio da je postignut zadovoljavajući napredak jer su od devet danih preporuka, četiri provedene, jedna je djelomično provedena, a četiri nisu provedene. Za dvije preporuke je ocijenjeno da su provedene, ali ih je bilo potrebno pratiti. Odnosile su se na poduzimanje mjera na smanjivanju gubitaka vode i poduzimanje aktivnosti za korištenje sredstava Europske unije kod društva Tekija d.o.o. za obavljanje vodnih usluga, Požega. Za jednu preporuku je ocijenjeno da je djelomično provedena, te je bilo potrebno pratiti provedbu. Odnosila se na aktivnosti za korištenje sredstava Europske unije kod društva Vode Lipik d.o.o., Pakrac.

Drugom provjerom provedbe danih preporuka, koja je obavljena od 30. studenoga 2018. do 25. siječnja 2019. Državni ured za reviziju je ocijenio da nije postignut zadovoljavajući napredak, jer su od sedam danih preporuka, dvije provedene, a pet preporuka nije provedeno.

Pozitivni učinci su postignuti u vezi s poduzetim aktivnostima na uključivanju u projekte financirane iz sredstava Europske unije.

I. PROVEDBA DANIH PREPORUKA

U nastavku se daju podaci o provedbi danih preporuka, prema društvima obuhvaćenih revizijom.

Tablica broj 1

Provedba danih preporuka

Naziv društva	Ukupni broj danih preporuka	Provedba preporuka	
		Provredene	Neprovredene
Tekija d.o.o. za obavljanje vodnih usluga, Požega	2	1	1
Vode Lipik d.o.o., Pakrac	5	1	4
Ukupno	7	2	5
% provedbe	100,0	28,6	71,4

Tekija d.o.o. za obavljanje vodnih usluga, Požega

1. Gubici vode

- 1.1. Preporučeno je poduzeti mjere na smanjivanju gubitaka vode od isporuke do krajnjih korisnika.

Preporuka nije provedena. U 2017. zahvaćeno je 3 874 431 m³ vode, isporučeno je 2 311 146 m³ te je gubitak vode 1 563 285 m³ ili 40,3 %. Do konca studenog 2018. zahvaćeno je 3 335 130 m³ vode, isporučeno je 2 043 454 m³ te je gubitak vode 1 291 676 m³ ili 38,7 %. U 2014. zahvaćeno je 3 945 098 m³ vode, isporučeno je 2 238 632 m³ te je gubitak vode 1 706 466 m³ ili 43,3 %. Iako društvo poduzima aktivnosti za smanjivanje gubitaka, gubici vode su i dalje neprihvatljivo visoki. Prema Strategiji upravljanja vodama Republike Hrvatske, prihvatljiva vrijednost gubitaka vode je od 15,0 do 20,0 %, a Europska unija prihvatljivima smatra 15,0 do 18,0 %. Poduzete mjere nisu utjecale na smanjenje gubitaka. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

- 1.2. Preporučeno je poduzeti aktivnosti vezane za korištenje bespovratnih sredstava Europske unije za izgradnju nove i rekonstrukciju postojeće vodoopskrbne i kanalizacijske mreže.

Preporuka je provedena. Društvo je poduzelo aktivnosti vezane uz korištenje nepovratnih sredstava Europske unije za izgradnju nove i rekonstrukciju postojeće vodoopskrbne i kanalizacijske mreže i objekata. Izvedeni su radovi na projektu Filtarsko postrojenje Kutjevo u iznosu 1.780.257,00 kn. U tijeku su aktivnosti na tri projekta. Projekt Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture aglomeracija Kutjevo i Velika financira se iz operativnog programa Zaštita okoliša za razdoblje 2007.- 2013. Društvo je u prosincu 2017. zaključilo ugovore o sufinanciranju projekta Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture za aglomeraciju Požega te projekta Razvoj vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Pleternica, koji se financiraju iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

Vode Lipik d.o.o., Pakrac

1. Cijene vodnih usluga

- 1.1. Preporučeno je preispitati odnos cijena vodnih usluga za poslovni (gospodarstvo) i stambeni prostor (domaćinstvo).

Preporuka nije provedena. Cijena vode nije se promijenila od svibnja 2011. Društvo navodi da s osnivačima (Grad Pakrac i Grad Lipik) nisu pronašli rješenje za ujednačavanje cijena, jer bi smanjenje cijena za gospodarstvo istovremeno značilo povećanje cijena za domaćinstvo, kako bi se održala ekonomičnost poslovanja u djelatnostima javne vodoopskrbe i javne odvodnje. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

- 1.2. Preporučeno je preispitati fiksni dio cijene vodnih usluga za poslovni prostor, koji je znatno iznad državnog prosjeka.

Preporuka nije provedena. Cijena vode nije se promijenila od svibnja 2011. Društvo navodi da bi smanjenje fiksног dijela cijene za gospodarstvo istovremeno značilo povećanje cijene za domaćinstvo, zbog ekonomičnosti poslovanja u djelatnostima javne vodoopskrbe i javne odvodnje. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

- 1.3. Preporučeno je preispitati fiksni dio cijene vodnih usluga za socijalno ugrožene građane te utvrditi tko i iz kojih izvora pokriva razliku troškova cijene za socijalno ugrožene građane do pune cijene vodnih usluga.

Preporuka nije provedena. Cijena vode nije se promijenila od svibnja 2011. Društvo navodi da je obveza naplate niže cijene vodnih usluga za socijalno ugrožene građane određena odredbama Zakona o vodama, a neostvaren prihod je ukalkuliran u cijene vodnih usluga u skladu s odredbama Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih sluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva te da nije donesena posebna odluka o pokrivanju razlika troškova cijena za socijalno ugrožene građane do pune cijene vodnih usluga. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

2. Gubici vode

- 2.1. Preporučeno je poduzeti mjere na smanjivanju gubitaka vode od isporuke do krajnjih korisnika.

Preporuka nije provedena. U 2017. zahvaćeno je 795 710 m³ vode, isporučeno je 414 652 m³ vode te je gubitak vode 381 058 m³ ili 47,9 %. Do konca studenog 2018., zahvaćeno je 665 855 m³ vode, isporučeno je 376 078 m³ vode te je gubitak vode 289 777 m³ ili 43,5 %. U 2014. gubitak vode je bio 57,9 %. Iako društvo poduzima aktivnosti za smanjivanje gubitaka, gubici vode su i dalje neprihvatljivo visoki. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

- 2.2. Preporučeno je poduzeti aktivnosti vezane za korištenje bespovratnih sredstava Europske unije za izgradnju nove i rekonstrukciju postojeće vodoopskrbne i kanalizacijske mreže.

Preporuka je provedena. U tijeku je više projekata. U prosincu 2017. Društvo je potpisalo ugovor o sufinanciranju projekta Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Lipik-Pakrac, koji se financira iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. Društvo se u 2017. prijavilo na dva projekta iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020., provedbe ulaganja u građenje javnih sustava za vodoopskrbu, odvodnju, pročišćavanje otpadnih voda, koje je provela Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

II. UČINCI PROVEDENIH PREPORUKA

Državni ured za reviziju je ocijenio da nije postignut zadovoljavajući napredak, jer su od sedam danih preporuka, dvije provedene, a pet preporuka nije provedeno. Pozitivni učinci su postignuti u vezi s projektima na temelju kojih se financiraju ulaganja iz sredstava Europske unije.